

Názory obyvatel, podnikatelů a neziskových organizací

V souvislosti s přípravou strategického plánu byly v období říjen-prosinec 2008 realizovány některé průzkumy, které zjišťovaly strukturu a názory subjektů působících v území. Výstupy z nich tvoří v jistém smyslu „oponenturu“ či „verifikaci“ závěrů zjištěných v jiných částech analýzy, které jsou zpracované převážně na základě dostupných studií, analýz a dat.

Realizovány byly 3 průzkumy - jejich charakteristiky přibližuje tabulka.

Tabulka 1: Realizované průzkumy

Charakteristika	Dotazníkové šetření obyvatel	Průzkum podnikatelských subjektů	Průzkum neziskových subjektů
typ výzkumu	kvantitativní	kvalitativní	kvalitativní
vzorek	500 obyvatel	20 podnikatelských organizací	10 neziskových organizací
výběr vzorku	náhodný	úřadem MČ po předchozí dohodě s daným subjektem	úřadem MČ po předchozí dohodě s daným subjektem
dotazník	kvantitativní, převážně uzavřené otázky	tvořící osnovu řízeného rozhovoru, kombinace otevřených a uzavřených otázek	tvořící osnovu řízeného rozhovoru, kombinace otevřených a uzavřených otázek
garant průzkumu	TIMUR, o.s.	SPF Group, v.o.s.	SPF Group, v.o.s.

Výsledky průzkumů jsou obsaženy v dalších podkapitolách. Vyhodnocení průzkumu obyvatel je zkrácenou verzí zprávy zpracované o.s. Timur, vyhodnocení průzkumu podnikatelských a neziskových subjektů je původním textem zpracovaným přímo na základě výsledků průzkumu.

1.1 Vyhodnocení dotazníkového průzkumu obyvatel

Bude doplněno jako stručná verze průzkumu TIMUR, o.s.

1.2 Vyhodnocení průzkumu podnikatelských subjektů

V rámci průzkumu bylo osloveno a formou řízeného rozhovoru dotazováno 20 podnikatelských subjektů, tzn. převážně právnických osob, případně živnostníků. Jednalo se o subjekty, které mají sídlo nebo pobočku na území městské části Praha-Libuš¹. Otázky kladené při rozhovorech se zaměřovaly právě na působení daného subjektu v Libuši a Písnici, tzn. neměřily na činnost subjektu v jiných pobočkách a provozovnách. Otázky byly obsahově zaměřené na tato témata:

- základní údaje o velikosti a oborovém zaměření podniku/živnosti,
- hodnocení stávajících podmínek pro podnikání,
- předpoklady dalšího vývoje a rozvoje podnikání,

¹ Častěji se jednalo o subjekty, které mají na území MČ Praha-Libuš sídlo nebo největší provozovnu.

- hodnocení působení v Libuši a Písnici a spolupráce s MČ Praha-Libuš,
- hodnocení současného a budoucího směru rozvoje městské části.

Výsledky šetření jsou v rámci těchto témat zpracovány níže.

1.2.1 Velikost a oborové zaměření podnikatelských subjektů

MČ Praha-Libuš má i v rámci Prahy relativně silnou tradici výrobních odvětví a obchodu, zejména pak drobnějšího podnikání např. v oblasti zpracování potravin nebo stavebnictví. Také vybraná dvacítká podniků působí převážně ve výrobní sféře a jedná se převážně o menší podniky nebo živnosti.

Následující tabulka ukazuje rozdělení respondentů podle oborů činnosti. Nejvíce zastoupeni jsou podnikatelé v oboru stavebnictví, drobných služeb a maloobchodu, což odpovídá skutečnému významu a zastoupení těchto odvětví v Libuši a Písnici.

Tabulka 2: Oborové zaměření podnikatelských subjektů

Obor	Počet	Podíl
stavebnictví (vč. výroby a instalace stavebních součástí a obalových materiálů)	7	35 %
drobné služby a maloobchod (potravin, květiny, fitness, oční optika apod.)	4	20 %
servis různého zboží	2	10 %
skladování	2	10 %
velkoobchod	2	10 %
zdravotnictví a veterinářství	2	10 %
polygrafie	1	5 %

Mezi dotazovanými podniky převažují spíše menší firmy nebo živnosti. Relativně často se jedná o rodinné podniky, někdy vzniklé díky privatizaci a navazující na tradici předků současných majitelů. Struktura podnikatelských subjektů podle počtu zaměstnanců je uvedena v tabulce. Více než polovina dotazovaných subjektů jsou malé firmy nebo živnosti s méně než 10 zaměstnanci. Téměř polovina subjektů dosahuje obrátu nižšího než 20 mil. Kč ročně (navíc 4 podnikatelé, kteří obrát neuvadli, jsou rovněž spíše menšími subjekty, protože u žádného z nich nepracuje více než 20 zaměstnanců). V žádném dotazovaném podniku nepracuje na území MČ více než 100 zaměstnanců ani není vyšší obrát než 250 mil. Kč.

Tabulka 3: Velikost podnikatelských subjektů podle počtu zaměstnanců a obrátu

Počet zaměstnanců	Četnost	Podíl	Obrát (mil. Kč/rok)	Četnost	Podíl
1-4	5	25 %	do 20,0	9	45 %
5-9	7	35 %	20,1-50,0	2	10 %
10-19	3	15 %	50,1-100,0	3	15 %
20-49	3	15 %	100,1-250,0	2	10 %
50-99	2	10 %	nezjištěn	4	20 %

Pozn.: Uveden je obrát / počet pracovníků zaměstnaných provozně na území MČ Praha-Libuš k aktuálnímu datu, resp. za poslední rok. Uváděn je počet zaměstnanců pracujících na plný úvazek na základě pracovní smlouvy nebo dohody o pracovní činnosti. Zaměstnanci pracující na zkrácený úvazek jsou započítáni jen poměrnou částí. Pracovníci vykonávající činnost na základě vlastního živnostenského listu nejsou započítáni. 4 podnikatelé obrát firmy neuvadli.

Ze získaných dat vyplývá, že většina pracovníků dojíždí do zaměstnání z jiných částí Prahy. V dotazovaných podnicích je podíl pracovníků dojíždějících do zaměstnání z jiných částí Prahy přibližně 50-55 % (dle komentářů jednotlivých respondentů je zřejmé, že cca polovina z nich jsou obyvatelé sousedních čtvrtí, resp. celé Prahy 4, např. Modřan, Kamýku, Lhotky, Kunratic apod.). Přibližně 25-30 % pracovníků dojíždí z měst a obcí mimo Prahu a kolem 20-25 % pracovníků jsou obyvatelé Libuše nebo Písnice.

Průměrnou mzdu zaměstnanců dotazovaných podniků ukazuje následující tabulka. Je zřejmé, že platová úroveň v libušských firmách je značně diferencovaná - na jedné straně existuje firma, kde průměrná měsíční mzda nedosahuje ani 10 tisíc Kč, na druhé straně jsou podniky, kde se průměrná měsíční mzda pohybuje kolem 40 tisíc Kč. Polovina dotázaných podnikatelů uvedla průměrnou mzdu mezi 15 a 25 tisíci Kč. Ve většině podniků existuje vysoká vnitřní platová diference mezi pracovníky s vysokou kvalifikací (vysokoškolské nebo jiné odborné vzdělání) a nekvalifikovanými profesemi, která uvnitř jedné firmy běžně dosahuje trojnásobku, někde však až pětinasobku.

Tabulka 4: Průměrná mzda zaměstnanců

Průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	Četnost	Podíl
do 10 tis. Kč	1	5 %
přes 10 tis. Kč, do 15. tis. Kč	1	5 %
přes 15 tis. Kč, do 20 tis. Kč	5	25 %
přes 20 tis. Kč, do 25 tis. Kč	5	25 %
přes 25 tis. Kč, do 30 tis. Kč	3	15 %
přes 30 tis. Kč	3	15 %
nezjištěno	2	10 %

Pozn.: Uvedena je aktuální průměrná hrubá měsíční mzda. 2 podnikatelé průměrnou mzdu neuvedli.

Většina podnikatelů (11 z 20) je členem některého profesního sdružení. Téměř vždy se jedná o oborový cech, komoru nebo spolek. Podnikatelé preferují jednání s veřejnou správou přímo, tedy nikoli prostřednictvím profesního sdružení.

Většina podnikatelů působí v Praze-Libuši ve vlastním objektu (13 z 20, tedy 65 %). Někteří z nich část vlastněných prostor pronajímají jiným podnikatelům, případně pro jiné účely. Zbývající část podnikatelů (7 z 20, tedy 35 %) působí v pronajatých prostorách.

1.2.2 Stávající podmínky pro podnikání

Mezi podnikateli působícími v MČ Praha-Libuš obecně převládá spíše spokojenost v lokálním kontextu (tedy s podmínkami a okolnostmi, které souvisí s místní komunitou, prostředím atd.) a naopak spíše nespokojenost a obavy z vývoje v daném oboru nebo na úrovni ekonomiky celého státu.

Hodnocení rozsahu konkurence ze strany podnikatelů v rámci městské části a Prahy ukazuje tabulka. Většina podnikatelů vnímá konkurenci ve svém oboru na území Libuše jako malou nebo žádnou, v rámci Prahy je konkurence vnímána jako silnější. Konkurenci pocítují silněji podnikatelé působící v oblasti obchodu a drobných služeb, kteří přichází do přímého kontaktu s obyvateli. Naopak ti, kteří obchodují s velkooběrateli nebo pro ně vyrábějí, vnímají konkurenci převážně jako spíše nízkou nebo žádnou. Vyskytli se i podnikatelé, kteří se považují v rámci větší části Prahy ve svém oboru za lídry na trhu a konkurenci neuvádějí žádnou.

Na úrovni celého Česka hodnotilo rozsah konkurence jen minimum podnikatelů, protože působnost většiny z nich dosahuje jen části Prahy, celé Prahy, případně jejího okolí. Ti, kteří konkurenci v rámci Česka hodnotili, ji obvykle označovali za průměrnou.

Tabulka 5: Hodnocení velikosti konkurence v oboru činnosti podnikatele

Velikost konkurence v rámci MČ Praha-Libuš	Četnost	Podíl	Velikost konkurence v rámci Prahy	Četnost	Podíl
velká	5	25 %	velká	10	50 %
průměrná	2	10 %	průměrná	3	15 %
malá nebo žádná	13	65 %	malá nebo žádná	7	35 %

V následujících letech předpokládají podnikatelé nejčastěji stagnaci rozsahu konkurence (téměř polovina respondentů). Mezi ostatními je více těch, kteří prognózuji zostření konkurence, než těch, kteří předpokládají pokles konkurence.

Tabulka 6: Předpoklad změny rozsahu konkurence v příštích 3-5 letech v oboru činnosti podnikatele

Předpokládaná změna konkurence	Četnost	Podíl
spíše velký růst	4	20 %
spíše menší růst	4	20 %
stagnace	9	45 %
pokles	3	15 %

Vývoj celkových podmínek pro podnikání hodnotí oslovené subjekty spíše negativně (viz tabulka). Toto hodnocení vyplývá nejčastěji z legislativních podmínek a z přístupu některých orgánů státní správy, tzn. z okolností, které nelze ovlivňovat z lokální úrovně. Podnikatelé obvykle kritizují byrokracii, změny podmínek pro podnikání ze strany státu, zákazy a příkazy ohledně výstavby, růst počtu velkoobchodů, velkých firem a hypermarketů likvidující malé provozovny, tlak na snižování cen třeba i na úkor kvality a občas si také stěžují na dopady ekonomické krize. Objevily se ale i opačné názory pochvalující si zlepšující se situaci pro podnikání, růst nároků spotřebitelů na kvalitu, což odstavuje nepoctivou konkurenci, prostředí přející obecně snaživým a úspěšným podnikatelům apod.

Tabulka 7: Vývoj celkových podmínek pro podnikání

Zlepšuje se celková situace pro podnikání?	Četnost	Podíl
výrazně ano	2	10 %
částečně ano	1	5 %
zůstává stejná	10	50 %
zhoršuje se	7	35 %

Informovanost podnikatelů o dotačních titulech a možnostech podpory podnikání ze strany města, státu či EU je obecně velmi nízká. Relativně nejvyšší informovanost panuje ohledně evropských dotací (alespoň nějaké informace o nich má přibližně třetina respondentů). Na druhé straně jen málo podnikatelů uvádí, že má zájem o využití takové podpory. Většina podnikatelů se o možnosti podpory podnikání z veřejných zdrojů nezajímá, protože ji buď nepotřebují, nebo ji považují za zbytečnou, komplikovanou a administrativně náročnou, případně se najedná o tak naléhavou záležitost, aby do ní chtěli investovat svůj čas. Pokud podnikatelé některou z možností podpory podnikání z veřejných zdrojů využili (jednalo se o 3 subjekty), jednalo se obvykle o příspěvek na úhradu úroků z úvěru. Objevil se také názor, že by v tomto směru (šíření informací o možnostech podpory podnikání z veřejných zdrojů) měla působit i MČ Praha-Libuš.

1.2.3 Předpoklady dalšího vývoje a rozvoje podnikání

V dalším období uvažuje většina podnikatelů se zachováním současného rozsahu činnosti (viz následující tabulka). Řada podnikatelů uvádí, že jejich další vývoj výrazně závisí na přístupu státu, města i městské části (např. údržba objektů ve vlastnictví MČ nebo města, kde je podnikatel v nájmu). Mezi další okolnosti, které mají vliv na jejich budoucí záměry, řadí respondenti i možnosti získání nových pozemků, parkovacích míst, kvalitních pracovních sil apod. S útlumem počítají přirozeně nejčastěji ti, kteří vnímají konkurenci ve svém oboru jako velkou, tedy hlavně podnikatele v oblasti drobného obchodu a služeb. Ti, kteří počítají s rozvojem svého podnikání, uvádějí častěji spíše intenzivní a kvalitativní růst, investice do nových technologií, zaměstnání kvalifikovanějších pracovních sil, nákup vybavení apod.

Tabulka 8: Záměry ohledně rozvoje/útlumu podnikatelské činnosti

Záměr pro příští roky	Celkově		Oblast pracovních sil		Oblast provozních kapacit	
	Četnost	Podíl	Četnost	Podíl	Četnost	Podíl
mimořádný rozvoj	1	5 %	1	5 %	0	0 %
částečný rozvoj	3	15 %	5	25 %	4	20 %
stejný rozsah	13	65 %	10	50 %	12	60 %
částečný útlum	2	10 %	2	10 %	2	10 %
převážný útlum	1	5 %	0	0 %	0	0 %

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Téměř všichni podnikatelé hodnotí inovační schopnost své firmy jako velmi dobrou nebo dobrou. Respondenti nejčastěji uvádějí, že podmínky na trhu si obvykle vynutí jejich reakci v podobě instalace nových technologií, rozšíření služeb apod.

1.2.4 Hodnocení působení v Libuši a Písnici a spolupráce s MČ Praha-Libuš

Za hlavní přínosy svého působení na území městské části uvádějí respondenti nejčastěji:

- polohu v rámci Prahy (12)
- vnější dopravní napojení vč. veřejné dopravy a plánovaného dokončení Pražského okruhu (12)
- dobrou místní poptávku (9)
- dobrý dojem/obraz městské části, nově zrealizované investiční akce (7)
- příznivé vztahy s jinými podnikateli a subjekty v Libuši a Písnici (7)
- kvalifikaci pracovních sil (4)
- dobrou a kapacitní technickou infrastrukturu (3)
- dostatek pracovních sil (3)
- dobrý komunitní život (2)
- možnosti parkování (1)
- zlepšování prostředí pro život (1)
- zkvalitnění silničních komunikací (1)
- nízkou konkurenci (1)
- dobrou a různorodou nabídku bydlení (1)

Za hlavní negativa a problémy svého působení na území městské části považují respondenti zejména:

- chybějící kvalifikaci pracovních sil (7)
- vnější dopravní napojení, vysoká intenzita dopravy, ucpané silnice (6)
- nedostatek pracovních sil (5)
- slabou místní poptávku (3)
- deficity ve veřejné dopravě, chybějící metro (3)
- špatný dojem/obraz městské části (2)
- slabou spolupráci s jinými subjekty, nezáměr ze strany městské části (2)
- vysoké existenční a provozní náklady (1)
- nedostatek parkovacích míst (1)
- vietnamské obchody a jejich image (1)
- ekonomický přetlak a dominance asijské komunity (1)

Je zřejmé, že pozitivní výroky výrazně převažují nad negativními. Městská část Praha-Libuš představuje pro podnikatele výhody hlavně z hlediska své polohy uvnitř Prahy, dobrého dopravního napojení (vyskytuje se ale i dost opačných názorů), dobré místní poptávky, příznivých vztahů s jinými subjekty a celkově dobrého obrazu městské části daného také dokončením rekonstrukce Libušské ulice a opravou řady domů.

Mezi negativy se nejčastěji objevují problémy s pracovními silami, a to s jejich kvantitou a zejména pak kvalitou. Podnikatelé často uvádějí absenci technických profesí se střední kvalifikací (kvalifikovaní dělníci, technici s maturitou apod.) a slabou kvalitu pracovníků po stránce odborné i morální. Objevila se také upozornění na slabou místní poptávku a zhoršené napojení veřejnou dopravou zejména směrem od Jižního Města.

V následující tabulce je uvedeno hodnocení spolupráce s městskou částí jako subjektem. Mezi podnikateli panuje se správou městské části převážně spokojenost. Někteří podnikatelé si chválí zejména kvalitní tým úředníků ochotný pomoci. Na druhé straně se objevují stížnosti na nedostatečnou reakci na podněty ze strany podnikatelů i obyvatel. Někteří podnikatelé pak spolupráci s městskou částí nehodnotí, protože od ní nic nepožadují.

Tabulka 9: Hodnocení spolupráce s městskou částí

Výrok	Odpovědi „ano“ nebo „spíše ano“		Odpovědi „ne“ nebo „spíše ne“	
spokojenost se spoluprací se správou MČ	14	70 %	3	15 %
obeznámenost se záměry správy MČ	7	35 %	8	40 %
ochota podílet se na veřejně prospěšných akcích	16	80 %	1	5 %
ochota podílet se na spolufinancování veřejných investic souvisejících s daným podnikáním	9	45 %	7	35 %
spokojenost se způsobem zadávání veřejných zakázek	1	5 %	1	5 %

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Spíše nespokojenost panuje ohledně informovanosti podnikatelů se záměry ze strany městské části. Podnikatelé se často musí snažit být v obraze sami, záměry se často dozvídají neformálními cestami, občas z lokálního tisku. Objevily se stížnosti na kusé informace zaměřené převážně na rezidenty (nikoli na podnikatele) i na totální absenci informací. Někteří podnikatelé tvrdí, že záměry městské části ani nepotřebují vědět.

Podnikatelé vyjadřují velkou ochotu podílet se na financování veřejně prospěšných akcí a většina z nich na ně také již nyní finančně nebo jinak přispívá. Nejčastěji jde o dětské dny, činnost seniorského klubu apod. Podnikatelé obvykle logicky zdůrazňují, že pomoc musí to mít pro ně nějaký zpětný pozitivní efekt. Podporu vlastního spolufinancování veřejných investic vyjadřují

podnikatelé mnohem obezřetněji a přirozeně mnohem více zdůrazňují, že jsou ochotni se podílet na veřejných investicích jen tehdy, má-li to pro ně bezprostřední smysl.

Podnikatelé nemají prakticky žádné zkušenosti s veřejnými zakázkami ze strany městské části, k velké většině z nich se dosud žádné nedostaly.

Respondenti dále příliš neočekávají pomoc od městské části při svém rozvoji. U menšiny z nich je důvodem nedůvěra v ochotu nebo schopnost úředníků, u většiny pak přesvědčení, že nic od městské části nepotřebují. Objevily se i názory, že městská část by spíše měla vyvíjet méně aktivit než v současnosti.

1.2.5 Současný a budoucí směr rozvoje městské části

V závěru řízeného rozhovoru mohli respondenti uvádět spontánně problémy a nedostatky městské části a žádoucí či nežádoucí směry jejího dalšího rozvoje. Názory podnikatelů lze v tomto směru shrnout do následujících problémů a potřebných směrů rozvoje (seřazeny podle témat):

- Na území MČ fungují jiné (lehčí) podmínky pro vietnamské obchodníky než pro ty české (např. k českým podnikatelům chodí více kontrol).
- Soužití mezi českými a asijskými obyvateli je naopak celkem bezproblémové (shodují se na tom čeští i vietnamští obyvatelé), byť kontakt mezi oběma etnickými komunitami je dosti slabý.
- Vzhled MČ trpí chátrajícími soukromými objekty, zejména neudržovanými fasádami domů - MČ by měla majitele alespoň nepřímo přinutit k renovaci. Nevyhovující vzhled mají také některé veřejné objekty (např. ZŠ Meteorologická).
- Některé ulice a chodníky mají zanedbaný, nevyhovující nebo nezpevněný povrch.
- Přes výše uvedené se v poslední době v Libuši a Písnici pro zlepšení stavu veřejných prostranství hodně udělalo.
- Na území MČ se často vyskytují dopravní zácpy (a instalace semaforů situaci údajně spíše zhoršila), silniční infrastruktura je přetížená a vykazuje deficity (napojení vietnamské tržnice, chybějící obchvat Libuše a Písnice), zrekonstruovaná Libušská ulice je přetížená, obtížně se na ni najíždí a nelze podél ní zaparkovat.
- Území MČ obecně trpí nedostatkem parkovacích míst, nedostatečně jsou parkovací možnosti využity také podél zrekonstruované Libušské ulice.
- Chybí přímé napojení MHD na Jižní Město.
- MČ nemá v blízkosti žádné větší obchodní centrum (vyjma vietnamské tržnice).
- MČ Praha-Libuš je tradičně založena na drobném podnikání, to se však zvolna vytrácí.
- Objevují se problémy s hernou, případně některými restauračními zařízeními (konflikty, rvačky, kriminalita).
- Na území MČ příliš nefunguje městská policie.
- Kapacita mateřských škol v MČ je již nyní nedostatečná.
- V Libuši a Písnici chybí sál pro pořádání větších akcí i jako zázemí pro rodiče a děti.
- Správa MČ funguje obecně dobře, ale MČ jen málo informuje o svých plánech a investičních záměrech.
- Vhodné je posílit komunikaci se školami a dalšími subjekty v MČ včetně podnikatelů.
- MČ své aktivity příliš cílí na rezidenty a téměř vůbec se nezaměřuje na podnikatele.

Tři respondenti neuvodili žádný problém s tím, že působení v MČ považují za vyhovující.

1.3 Vyhodnocení průzkumu neziskových organizací

V rámci průzkumu bylo osloveno a formou řízeného rozhovoru dotazováno 10 neziskových organizací. Všechny z nich jsou občanskými sdruženími. V tomto směru vykazuje městská část poměrně čilý život. Naopak zde nepůsobí (nesídlí) nadace, obecně prospěšné společnosti ani církve.

Otázky kladené při rozhovorech se zaměřovaly na působení daného subjektu v Libuši a Písnici, tzn. neměřily na činnost subjektu v jiných částech Prahy či mimo Prahu (většina subjektů má však stejně pouze lokální působnost). Otázky byly obsahově zaměřené na tato témata:

- základní údaje o velikosti a obsahu činnosti občanských sdružení,
- hodnocení současných a předpokládaných podmínek pro činnost,
- hodnocení působení v Libuši a Písnici a spolupráce s MČ Praha-Libuš,
- hodnocení současného a budoucího směru rozvoje městské části.

Výsledky šetření jsou v rámci těchto témat zpracovány níže.

1.3.1 Základní údaje o velikosti a obsahu činnosti občanských sdružení

Občanská sdružení působící v Praze-Libuši mají obvykle relativně vysoký počet členů (vzhledem k tomu, že členy jsou téměř výhradně obyvatelé Libuše a Písnice) a naopak obvykle žádného zaměstnance. Počet členů v jednotlivých sdruženích dosahuje od 5 do 300 (typicky od 10 do 70). Počet zaměstnanců je nejčastěji nulový, výjimečně má sdružení 1-2 zaměstnance, případně několik osob zaměstnaných na základě dohody o provedení práce. Nejpočetnějšími sdruženími jsou sportovní organizace, které mají více než 100 členů, naopak nejméně početná jsou sdružení zaměřená na oblast vzdělávání, osvěty, životního prostředí apod. (obvykle 5-15 členů). Celkem mají dotazovaná sdružení přibližně 720 členů (někteří pochopitelně mohou být členy dvou nebo více sdružení současně).

Je zřejmé, že ve smyslu činnosti neziskových organizací panuje v městské části relativně čilá atmosféra, většina aktivit jsou však záležitosti založené na bázi dobrovolnosti a minimálních nákladů. O žádném z občanských sdružení nelze říci, že by mělo rozsáhlý rozpočet, kde by na příjmové straně fungovalo několik nezávislých a spolehlivých zdrojů. Spíše se jedná o sdružení vyvíjející aktivity zdarma nebo pouze při pokrytí režijních nákladů. Některá sdružení realizují aktivity podporované z grantů městské části, města nebo státu, případně evropských zdrojů. Tyto aktivity jsou však obvykle realizovány v závislosti na tom, zda na ně v daný rok peníze jsou, nebo ne, tzn. jedná se často o jednorázové projekty, nikoli o dlouhodobou činnost.

Strukturu sdružení podle oborů činností ukazuje tabulka. Nejvíce se občanská sdružení věnují práci s dětmi a mládeží, sportu, volnočasovým aktivitám, ochraně životního prostředí, vzdělávání a osvětě. Naopak vůbec se nevěnují oblastem zdravotnictví, sociální péče a téměř vůbec ani kultuře.

Tabulka 10: Občanská sdružení podle oborů činnosti

Oblast činnosti	Četnost	Podíl
sociální služby a sociální péče	0	
vzdělávání a osvěta	8	
životní prostředí, ochrana přírody a krajiny	9	
zdravotnictví	0	
kultura	1	
sport a volný čas	11	
práce s dětmi a mládeží	13	
ostatní	4	

Pozn.: Respondenti mohli uvést až 3 obory činnosti a přiřadit jim vážený význam od 3 (největší) do 1 (nejmenší). Ve sloupci „četnost“ jsou proto uvedeny součty těchto vah. Pod položkou „ostatní“ se skrývá řešení požárů a mimořádných situací (hasiči) a prosazování jiných variant územního rozvoje městské části.

Většina občanských sdružení sídlí v pronajatých prostorách. Některá sdružení vlastní prostory nemají (tzn. jejich sídlo je pouze poštovní adresou) a pouze jedno z dotázaných sdružení sídlí ve vlastním objektu.

1.3.2 Hodnocení současných a předpokládaných podmínek pro činnost

Pro následující roky předpokládají zástupci občanských sdružení zachování stávajícího rozsahu aktivit, někteří mírný růst v závislosti na růstu poptávky po službách, které nabízejí ((především volnočasových aktivitách a práci s mládeží), nebo s realizací většího projektu podpořeného z externích zdrojů. Společné téměř pro všechna sdružení je výrazná závislost na přísunu peněz, tzn. jediný grant pro ně může v dané roce znamenat zcela zásadní jednorázový nárůst objemu činnosti. Z tohoto důvodu některé organizace výslovně uvádějí, že plánují jen krátkodobě.

Zástupci občanských sdružení jsou zpravidla lépe informováni o možnostech dotací a grantů než podnikatelé, což je logické, protože tak mohou získat často zcela zásadní finanční prostředky pro svou činnost. Nejlépe jsou sdružení informována o možnostech čerpání dotací a grantů od městské části. Některá sdružení tyto granty již využila nebo využívají, další využívají pomoci ze strany městské části v podobě např. levného nebo symbolického pronájmu prostor. Spíše ojediněle využily neziskové subjekty dotací z národní úrovně (programy ministerstev a státních organizací) a také informovanost o nich je relativně slabá, stejně jako v případě evropských programů, na které lze podle nich těžko dosáhnout (navíc pro Prahu je objem těchto prostředků výrazně nižší než pro jiné oblasti Česka).

1.3.3 Hodnocení působení v Libuši a Písnici a spolupráce s MČ Praha-Libuš

Za hlavní přínosy svého působení na území městské části uvádějí respondenti nejčastěji:

- dobrou spolupráci s místními subjekty a veřejností (8)
- dobrou místní poptávku po výsledcích své činnosti (4)
- polohu a dostupnost v rámci Prahy (4)
- dostatek aktivních členů (3)
- dostatek kvalifikovaných pracovníků (1)
- možnost výměny informací a zkušeností s jinými neziskovými organizacemi v Praze-Libuši (1)
- podporu ze strany městské části (1)

Za hlavní negativa a problémy svého působení na území městské části považují respondenti zejména:

- špatný obraz („image“) městské části vč. zhoršeného stavu životního prostředí (4)
- nedostatek aktivních členů (4)
- nízkou místní poptávku po výsledcích své činnosti ze strany obyvatel vč. dětí (3)
- oslabování svébytnosti Písnice (2)
- nedostatek kvalifikovaných pracovníků (1)
- špatnou spolupráci s místními subjekty a veřejností (1)
- špatnou polohu a dostupnost v rámci Prahy (1)
- slabé pravomoci úřadu městské části (1)
- problém „malé lokality“ (mnoho malých subjektů, roztržité zájmy a problémy) (1)

- rostoucí automobilový provoz, přetížení silnic (1)

Za pozitivum považují zástupci neziskových organizací zejména dobrou spolupráci mezi subjekty a rozvinutý komunitní život, dobrou poptávku po své činnosti, polohu a dostupnost v rámci Prahy a dostatek aktivních členů. Naopak negativem je podle jejich názoru špatný obraz městské části (především z hlediska zanedbanosti veřejných prostranství a životního prostředí), nedostatek aktivních členů a slabou poptávku po výsledcích své činnosti. Občas se projevuje jistá míra rivality mezi Libuší a Písnicí (pocit „odstrčenosti“ u Písnických).

Neziskové organizace hodnotí spolupráci s úřadem městské části mírně pozitivněji než podnikatelé (mezi nimiž však rovněž převažuje spíše pozitivní hodnocení). Převažuje názor o profesionální a bezchybné práci úřadu (samosprávy) a o vstřícném přístupu vůči neziskovým organizacím. Všechna sdružení bez výjimky se samozřejmě hodlají podílet na veřejně prospěšných akcích a téměř všechna se na těchto akcích již nyní podílejí (pro některá je to dokonce podstata jejich činnosti).

Objevuje se pocit nedostatečné informovanosti veřejnosti o záměrech městské části (informace čerpají hlavně z místního tisku, což považují za nedostatečné). Tento závěr se shoduje s výsledkem průzkumu mezi obyvateli i podnikateli. Některá sdružení by přivítala také posílení transparentnosti při podpoře neziskového sektoru ze strany městské části (uvádějí, že nyní záleží spíše na prezentaci a „marketingu“ činnosti daného sdružení než na skutečné potřebnosti a dopadu aktivit), zavedení indikátorů pro hodnocení činnosti neziskového sektoru, resp. zahrnutí všech těchto změn pod transparentní a jasně „nastavený“ grantový program. Některé organizace však stávající systém přidělování finančních prostředků ze strany městské části hodnotí naopak jako vyhovující (je jich přibližně stejný počet jako těch, které jej kritizují).

Objevily se také názory, že by neziskové organizace uvítaly podporu ze strany městské části ve smyslu monitoringu dotačních příležitostí, školení k podávání žádostí apod. Někteří respondenti se též domnívají, že městská část by měla razantněji a aktivněji přistupovat k problémům, k jejichž řešení nemá přímé kompetence, aby mohla včas prosazovat zájmy svých obyvatel alespoň nepřímo.

1.3.4 Hodnocení současného a budoucího směru rozvoje městské části

V závěru řízeného rozhovoru mohli respondenti uvádět spontánně problémy a nedostatky městské části a žádoucí či nežádoucí směry jejího dalšího rozvoje. Názory zástupců neziskových organizací lze v tomto směru shrnout do následujících problémů a potřebných směrů rozvoje (seřazeny podle témat):

- Chybí prvek integrace mezi českou a vietnamskou komunitou, přestože soužití je vcelku bezproblémové.
- Na území MČ se vyskytují dopravní zácpy (a instalace semaforů situaci zhoršila), na intenzitu provozu je nutné reagovat dopravními opatřeními (instalací zpomalovacích prahů apod.).
- Chybí preferenční opatření pro MHD a napojení MHD na oblast Jižního Města.
- V některých částech Libuše a Písnice jsou vedlejší a příjezdové komunikace ve velmi nevyhovujícím stavu (nezpevněné, rozbité).
- Lokálně je v nevyhovujícím stavu technická infrastruktura (chybějící kanalizace - nutnost přečerpávat, hrozba nedostatečného zásobování energiemi).
- Kapacita kontejnerů na tříděný odpad je nedostatečná (resp. nejsou dostatečně často vyváženy), kontejnery často „přetékají“.
- MČ postupně stimuluje lidi k ochraně životního prostředí, ale stále je to málo.
- V Libuši a Písnici chybí kulturně-společenský sál.
- Školní budovy nejsou dostatečně využívány pro mimoškolní činnost (společenskou, sportovní...), přestože se situace lepší.
- Libuš a Písnice postrádá místa setkávání vč. hlavního náměstí.
- Při rozvoji MČ mají příliš velký vliv stavební akce a extenzivní rozvoj, málo se prosazují regulativy a další nástroje územního plánování.

- Obyvatelé i další subjekty v MČ jsou nedostatečně informováni o aktuálním dění a záměrech správy MČ.
- Správa MČ se někdy staví laxně k návrhům občanů a neziskových organizací a nebere je vážně.
- Možnosti grantů, dotací a externího financování jsou monitorovány nedostatečně.
- V Písnici se vyskytuje pocit nedostatečného vnímání jejich problémů a dojem „libušského centralismu“, zčásti přetrvává rivalita Libuš-Písnice.
- V MČ chybí koncepce rozvoje území a diskuse nad věcmi, které lze řešit na místní úrovni, přestože existuje komunitní plán.